

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
28. října 117, 702 18 Ostrava

Čj.: MSK 97863/2023
Sp. zn.: ŽPZ/17665/2023/Hli
246.2 A10
Vyřizuje: Mgr. Tomáš Hlinka
Odbor: Odbor životního prostředí a zemědělství
Telefon: 595 622 691
Fax: 595 622 126
E-mail: posta@msk.cz
Datum: 19. 9. 2023

Rozhodnutí

Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ve věci udělení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Výroková část

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), po provedení správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodl takto:

Právnícké osobě **Povodí Odry, státní podnik, IČO 70890021**, se sídlem **Varenská 3101/49, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava** (dále také jen „žadatel“), jakožto účastníku řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

I. se podle § 56 odst. 1 a odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny povoluje výjimka ze základních podmínek ochrany zvláště chráněného druhu živočicha (dále jen „ZCHD“) uvedených v § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, konkrétně ze **zákazu rušení, zraňování/poškození a usmrcování/ničení cca 400 jedinců a vývojových stádií střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) a ze zákazu poškození jimi užívaných sídel v souvislosti s realizací záměru „**Opavice – Krnov km 2,085 – 3,140“ v k. ú. Krnov - Horní Předměstí a v k. ú. Krásné Loučky** (dále také jen „záměr“).**

Povolení výjimky je vázáno na splnění následujících podmínek:

- Žadatel na své náklady zajistí dozor odborně způsobilé zoologa, který dohlédne na dodržení stanovených podmínek. O provedených úkonech učiní záznam do stavebního deníku.
- Stavební práce v korytě vodního toku prováděny pouze mimo období rozmnožování a rané fáze vývoje juvenilních jedinců střevle potoční, tzn. v období **od 1. 8. do 15. 4.** kalendářního roku.

3. Do 30 dnů od ukončení prací zašle žadatel krajskému úřadu písemnou zprávu o naplnění této výjimky včetně fotodokumentace záměru. Ve zprávě bude mimo jiné uvedeno jméno odborně způsobilé osoby atermín zahájení a ukončení prací. Její přílohou budou rovněž kopie stran stavebního deníku (případně kopie samostatných záznamů v případě, že stavební deník není veden), na kterých jsou uvedeny záznamy odborně způsobilé osoby provádějící dozor.
 4. Žadatel umožní povolujícímu orgánu ochrany přírody a krajiny provést kontrolu plnění vydané výjimky, a to i fyzickým zjištěním.
 5. Výjimka je povolena do 31. 12. 2024.
- II. se zamítá část žádosti** týkající se povolení výjimky podle § 56 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ze zákazu rušení, rušení, zraňování/poškození a usmrcování/ničení jedinců a vývojových stádií a poškození užívaných sídel (biotopů) **raka říčního** (*Astacus astacus*) v souvislosti s realizací předmětného záměru.

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 17. 7. 2023 žádost žadatele o povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů podle § 56 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD **střevle potoční** (*Phoxinus phoxinus*) a **raka říčního** (*Astacus astacus*), konkrétně **ze zákazu** jejich rušení, zraňování/poškození a usmrcování/ničení jedinců a vývojových stádií a poškození jimi užívaných sídel (biotopů), za účelem realizace záměru „Opavice – Krnov km 2,085 – 3,140“ v k. ú. Krnov - Horní Předměstí a v k. ú. Krásné Loučky (dále také jen „záměr“).

Záměr se nachází v intravilánu města Krnov a je rozdělen na dva úseky. V prvním úseku bude provedena obnova rozplaveného prahu v ř. km 2,094, oprava poškozených nebo zcela zničených patek a doplnění dna ve výmolu pod prahem v ř. km 2,155. Ve druhém úseku (ř. km 3,050 – 3,140) bude opravena pravobřežní patka z lomového kamene – rozebrání poškozené stávající patky a její obnovení v původních parametrech. Předpokládaný termín realizace záměru je v roce 2023 – 2024. K žádosti byla přiložena technická dokumentace záměru a biologický průzkum lokality zpracovaný Doc. Bohumírem Lojkáskem v květnu 2023.

V rámci biologického průzkumu jsou pro minimalizaci negativního vlivu na zájmy ochrany přírody a krajiny navrhována tato opatření:

1. Práce ve vodním prostředí budou zahájeny v termínu od 1. 8. do 15. 4., tzn. mimo období rozmnožování a vývoje ranných stádií střevle potoční.
2. Zvážit provedení odlovu střevlí potočních těsně před případným vjezdem techniky do vodního toku. Lze však důvodně očekávat, že záchranný odlov bude mít v korytě šířky Opavice malý efekt, neboť nezajímavý prostor bude rybami osídlen neprodleně a kvantitativní odlov ryb nelze jinak provést.

Výskyt raka říčního nebyl v biologickém průzkumu potvrzen. Vzhledem k této skutečnosti krajský úřad prověřil jeho výskyt v nálezové databázi Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (dostupné na internetových stránkách <http://portal.nature.cz>) v místě a blízkém okolí záměru, nicméně data jednoznačně prokazující přítomnost tohoto ZCHD v místě záměru zde nejsou.

Krajský úřad posouzením podkladů předložených žadatelem v rámci žádosti dospěl k závěru, že tyto podklady jsou k posouzení otázky, zda výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny udělit či nikoli dostačující a další podklady již proto nezajišťoval.

Dnem doručení podání bylo ve věci zahájeno správní řízení dle § 47 odst. 1 správního řádu, o kterém krajský úřad prokazatelně vyrozuměl oznámením č. j. MSK 40516/2022 ze dne 3. 8. 2023 všechny známé účastníky řízení i příslušné spolky. K účasti ve správním řízení se v zákonem stanovené lhůtě dle § 70 odst. 3 zákona nepřihlásil žádný spolek. V souladu s § 36 odst. 3 správního řádu byla účastníkům řízení dána možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům. Této možnosti žádný z účastníků řízení nevyužil.

Účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu je žadatel. Dle § 27 odst. 2 správního řádu je účastníkem řízení Město Krnov, IČO 00296139, se sídlem Hlavní náměstí 96/1, 794 01 Pod Bezručovým vrchem - Krnov a Český rybářský svaz, z. s., územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko, IČO 00434167, se sídlem Jahnova 14, 709 00 Ostrava

Dle § 50 odst. 1 zákona jsou ZCHD chráněni ve všech svých vývojových stádiích a chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Dle § 50 odst. 2 zákona je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrčovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla.

V případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny výjimky ze stanovených zákazů.

V daném řízení je předmětem ochrany ZCHD střevle potoční, která je dle přílohy č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb. zařazena do kategorie ohrožených druhů. Současně se nejedná o ZCHD, který by byl předmětem ochrany podle práva Evropské unie. Krajský úřad proto vydal výjimku pouze podle § 56 odst. 1 zákona a současně se v odůvodnění tohoto rozhodnutí nevypovídá s důvody uvedeným v § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. V případě raka říčního, který je chráněn rovněž dle předpisů Evropské unie krajský úřad žádost o povolení výjimky zamítl.

Střevle potoční je druhem, který dosahuje obvykle maximální velikosti 12 cm. Obývá nejrozličnější typy tekoucích vod, v nichž množství rozpouštěného kyslíku dlouhodobě neklesá pod 7 mg/l. V chladnějším období roku se vyskytuje v hlubších tůňkách s úkryty, během rozmnožování migruje proti proudu do mělčin se šterkovými lavicemi, kde probíhá tření a ukládání jiker. Mladí jedinci žijí v příbřežních mělčinách, kde jsou proudové stíny a dochází k prohřívání vody. Jedinci střevle potoční jsou schopni v případě pohybu osob a techniky ve vodním prostředí lokalitu rychle opustit, nicméně případné zraňování/poškození nebo usmrcování/ničení jedinců/vývojových stadií nelze zcela vyloučit.

Krajský úřad se nejprve zabýval poměřením veřejného zájmu spočívajícího v zajištění protipovodňové ochrany Města Krnov ve vztahu k veřejnému zájmu na ochraně přírody nezasahovat škodlivě do přirozeného vývoje střevle potoční, jako společného předpokladu pro povolení výjimky. Veřejným zájmem je ochrana proti povodním a předcházení závažným škodám ve vodním hospodářství a ochrana majetku před ničivým účinkem vod. Krajský úřad shledal, realizaci záměru jako veřejného zájmu, spočívajícího v ochraně veřejného zdraví a majetku před povodněmi, a který v daném případě převažuje nad zájmem na ochraně ZCHD, jako důvod relevantní. Žadatel jako správce vodních toků a vlastník vodních děl má rovněž povinnosti vyplývající ze zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, mezi něž náleží zájem na ochraně vodních toků, spočívající mj. v péči o koryta vodních toků a udržování objektů vodních děl v řádném stavu, aby byla zajištěna jejich funkčnost a nedocházelo k ohrožení veřejné bezpečnosti, majetku apod. Rozlivem vody může být, mimo zastavěné části měst a obcí v určitých případech ohrožena i lesní a zemědělská půda, zejména samotná úroda. K zatopení často dochází i u objektů (veřejné) infrastruktury, přičemž u některých objektů, jako jsou např. vrty pitné vody, může dojít i k ohrožení zdraví lidí. Následkem vylití vody z břehů rovněž dochází k podmáčení těles dopravních

komunikací a objektů na těchto komunikacích (mosty, opěrné zdi, propustky atd.), čímž může být rovněž znatelně ohrožena stabilita těchto objektů, a tím i veřejná bezpečnost a zdraví osob. Dále mohou tímto vznikat i značné majetkové škody.

Škodlivý zásah do přirozeného vývoje střeve potoční představovaný realizací předmětného záměru, bude pouze dočasného charakteru (v řádu týdnů) v období provádění stavebních prací, kdy se bude jednat především o rušení a poškozování jí užívaných sídel. V biologickém posudku se uvádí, že dojde k ovlivnění cca 400 jedinců všech věkových skupin střeve potoční, nicméně v jeho záměru se uvádí, že při dodržení kompenzačních opatření se jedná o záměr akceptovatelný a bezkonfliktní se zájmy ochrany přírody.

Vzhledem k charakteru stavebních prací, které budou prováděny, které budou prováděny pomístně ve dvou krátkých úsecích vodního toku Opavice), lze důvodně předpokládat, že zásahem dojde především „pouze“ k rušení jedinců střeve potoční a k poškození jí užívaných sídel, nicméně zraňování a usmrcování by se mělo týkat minimálního počtu jedinců. Rovněž lze konstatovat, že po dokončení záměru zůstane v místě zásahu vhodný biotop pro výskyt střeve potoční a rovněž nedojde k ovlivnění její místní populace.

Na základě výše uvedených skutečností krajský úřad konstatuje, že zákonné předpoklady pro povolení výjimky dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny jsou splněny a realizace záměru není v rozporu s veřejným zájmem na ochraně střeve potoční. Proto na základě posouzení žádosti a výše uvedených skutečností žadateli vyhověl a výjimku dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny povolil.

Ve výrokové části rozhodnutí krajský úřad stanovil podmínky, za kterých je možné navrhovanou činnost provádět, s ohledem na zájem ochrany střeve potoční a jejích životních nároků, a které zajistí, aby škodlivý zásah do přirozeného vývoje střeve potoční byl minimalizován. Stanovené podmínky výjimky vycházejí ze zákona o ochraně přírody a krajiny, z žádosti žadatele, z biologického posouzení a ekologických nároků střeve potoční.

Ve výrokové části rozhodnutí krajský úřad zcela konkrétně identifikoval a také popsal výjimkou prolamované zákazy, resp. rozsah a charakter škodlivého dotčení ve vztahu k základním podmínkám ochrany střeve potoční. Přestože krajský úřad stanovil podmínky rozhodnutí tak aby maximálně eliminoval zraňování a usmrcování jedinců střeve potoční, tak je nikdy nelze úplně vyloučit (např. při práci s těžkou mechanizací), a proto rovněž udělil výjimku pro **náhodné a neúmyslné zraňování a usmrcování střeve potoční. V žádném případě nejde o výjimku k úmyslnému zraňování a usmrcování střeve potoční.** Vzhledem k tomu, že se nejedná o úmyslné zraňování/poškozování či usmrcování/ničení jedinců/vývojových stádií ZCHD, není možné v souladu s § 5b odst. 3 písm. b.) zákona o ochraně přírody a krajiny specifikovat prostředky, způsob nebo metody povolené pro zraňování/poškozování nebo zabíjení/ničení.

V souladu s § 56 odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny (věta první) správní orgán zohlednil rovněž požadavky na náležitosti rozhodnutí o výjimce podle § 5b odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. Ve výroku rozhodnutí mají být označeny druhy a množství jedinců, na které se výjimka vztahuje (§ 56 odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny v návaznosti na § 5b odst. 3. písm. a) téhož zákona). Exaktně určovat množství (počet) jedinců daného druhu, na které se má výjimka vztahovat, má smysl pouze tehdy, pokud se výjimka týká zamýšleného (úmyslného) porušování konkrétních zákonných zákazů a počet dotčených jedinců lze určit, dodržet a kontrolovat. V takovém případě stanovení maximálního počtu dotčených jedinců přispěje k ochraně druhů. V ostatních případech (typicky u stavebních záměrů) je možné množství zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů pouze rámcově odhadnout, protože počet jedinců v místě a čase realizace záměru, ani kolik z nich bude záměrem dotčeno, nelze při použití přiměřených prostředků exaktně zjistit. Účelem pak není přispět určením množství jedinců k omezení dopadů výjimky, ale spíše deklarovat, jak velkého množství jedinců se může výjimka týkat, a tedy o jak závažný zásah se jedná. V tomto případě

lze na základě dostupných údajů, zejména s odkazem na údaje uvedené v biologickém průzkumu, předpokládat, že v předmětném případě budou dotčeny stovky jedinců střevlí a jednotky jejich sídel.

V podmínce č. 1 výrokové části rozhodnutí krajský úřad stanovil povinnost ekologického dozoru odborně způsobilou osobu, která dohlédne na splnění stanovených podmínek. Za odborně způsobilou osobu lze vzhledem k předmětnému druhu považovat pouze ichtyologa.

Podmínkou č. 2 je stanoveno období, ve kterém je možné provádět stavební práce, přičemž bylo přihlédnuto k období rozmnožování střevle potoční a stavební práce na záměru je povoleno provádět mimo období rozmnožování a mimo období vývoje juvenilních stádií střevle potoční.

Podmínkou č. 3 je stanovena informační povinnost, uložená na základě požadavků zákona o ochraně přírody a krajiny, jako tzv. zpětná vazba pro orgán ochrany přírody o provedených zásazích. Žadatel je povinen zaslat za účelem kontroly dodržení všech podmínek tohoto rozhodnutí krajskému úřadu po ukončení veškerých prací písemnou zprávu včetně fotodokumentace. Stanovením této podmínky si orgán ochrany přírody zajišťuje, aby byl informován o plnění výjimky, přičemž mimo jiné v návaznosti na tyto informace může dále realizovat následné mechanismy kontroly v podobě státního dozoru v ochraně přírody a krajiny. Požadavek na hlášení o provedení činností povolených tímto rozhodnutím, stanovený v těchto podmínkách je jednou z forem kontroly dodržování podmínek vydaného rozhodnutí a rovněž naplněním informační povinnosti uložené žadateli i správnímu orgánu ustanovením § 56 odst. 7 (věta druhá) ve vazbě na § 5b odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny. Obecné provádění dozorové činnosti krajského úřadu zakládá také § 85 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Současně je podmínkou č. 4 žadateli uložena povinnost poskytnout orgánům ochrany přírody a krajiny, potřebnou součinnost při provádění případných kontrol přímo na místě stavby.

Platnost výjimky vychází z předpokládaného termínu realizace stavebních prací uvedených žadatelem (podmínka č. 5).

Podmínky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí jsou pro žadatele závazné a jejich nedodržení může být důvodem ke zrušení výjimky, jak stanovuje § 84 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny.

V souladu s biologickým průzkumem krajský úřad nestanovil odchyt střevlí potočních, jelikož se ztotožňuje s názorem zpracovatele biologického průzkumu, že záchranný odlov bude mít v širokém korytě vodního toku Opavice malý efekt a je proto zbytečné vystavovat střevle potoční dalšímu stresu způsobenému odlovem a transferem.

Krajský úřad ve výrokové části II. tohoto rozhodnutí zamítnul část žádosti o povolení výjimky podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny **ze zákazů, které nebudou při realizaci záměru prolomeny** (tzn. že k nim není třeba výjimka). Jedná se o **zákaz rušení, zraňování/poškozování a usmrcování/ničení jedinců a vývojových stádií a poškozování užívaných sídel raka říčního**. Ačkoliv je dle biologického průzkumu jeho výskyt v místě záměru pravděpodobný, tak aktuálně prokázán nebyl. Proto je povolení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. pro tento ZCHD bezpředmětné (výjimka dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny se povoluje pouze v případě prokázaného výskytu ZCHD). Z výše uvedeného vyplývá, že se **jedná o skutečnost, která znemožňuje této části žádosti vyhovět**, proto krajský úřad žádost v této části v souladu s § 51 odst. 3 správního řádu **zamítnul**.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním učiněným u zdejšího krajského úřadu, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení (§ 83 odst. 1 správního řádu). V odvolání

se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení. Podané odvolání má v souladu s § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

Ing. Monika Ryšková, MBA
vedoucí oddělení
ochrany přírody a zemědělství

Po dobu nepřítomnosti zastoupena
Ing. Lenkou Peichlovou
oddělení ochrany přírody a zemědělství

Rozdělovník

Účastníci řízení:

Dle § 27 odst. 1 správního řádu

- Povodí Odry, státní podnik, Varenská 3101/49, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

Dle § 27 odst. 2 správního řádu

- Město Krnov, Hlavní náměstí 96/1, 794 01 Pod Bezručovým vrchem - Krnov
- Český rybářský svaz, z. s., územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko, Jahnova 890/14, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory

Na vědomí (po nabytí právní moci):

- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří, ul. Trocnovská 2, 702 00 Ostrava (doručeno prostřednictvím e-mailu: poodri@nature.cz)
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Ostrava, Valchařská 15, 702 00 Ostrava